

საქართველო
შენაწილისა



მათრახი

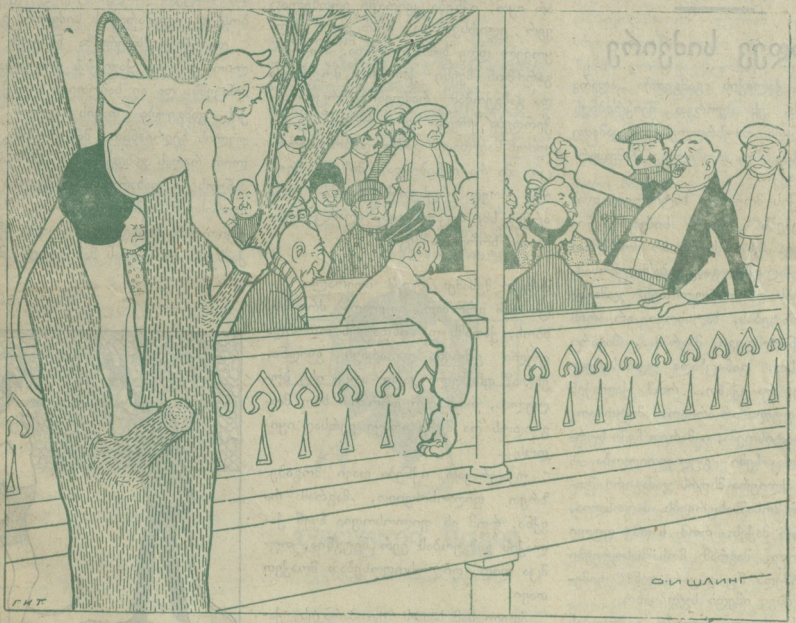
იუმორისტ. ჟურნალი



გამოდის ყოველ-კვირულად. მასალები გამოიგზავნება ამ ადრესით: თიფლისი, ტიპოგრაფია შრომა, თეოფილუ ბოლკვაძე

ვაჭრების თათბირი კოლუმბარტივეების წინააღმდეგ

G/L 11379



ერთხელ მხოლოდ (საიდუმლოთ) ვაჭრებისა ენახე კრება, რომ ვისმინე მათი „რჩეი“ გულმა იგრძნო ნეტარება.

რა ვინდათ რომ არ ყბელაბდენ ეგ ჩარჩები, ვაჭრუკები; მუშტი მაღლა აემართათ და დაელოთ თართეთ ყბები!

ორატორათ დამდგარიყო ერთი სქელი ღიბიანი, (რომ შევხედე, მომაგონდა ღვანკითელი ყიფიანი).

იძახოდა: „საქონელი ერთი ორათ გვაგვიფიროთ, ჩვენ ვილხინოთ, მცხოვრებლები—ავატროთ, ავაყვიროთ.“

ერთმანეთსა მხარი მივცეთ, ყველამ ერთხმათ შევკრათ პირი, ხალხის კოლუმბარტივეებს დავატეხოთ ვასაჭირი.

გაუმარჯოს ჩვენს ერთობას, საქონელის გაძვირებას, გაუმარჯოს ასეთ ხანას—ხალხის კენესა-ვაჭვირებას“.

ვათავა ორატორმა და დაუკრა ყველამ ტაში, (შე კი ვერაფერს მხედდავ, ვიცინოდი გუნებაში).

გაღმავილე იარაღი, მოვიმავრე ხელში ტარი, სათითაოთ ყველა ვაჭარს გაეკარი და ვაგოვარი.

დაიშალა წაშსევი კრება, აირია მონასტერი და რაც დღე მით დაღდათ ისევე წახდეს თქვენი მტერი.

ეშმაკეული.

კიდევ სიძვირე

ჩვენი ქალაქის გამგეობა აღარა ხუმრობს. ეს მეორეთ შეიკრიბნენ და დაიწყეს დაუსრულებელი კამათი სიძვირის გამო, რომელსაც ჩამოვარდა ქალაქში.

ქალაქის მოურავი ხატისოვი ოაზის „რეზებს“ ამბობს სიძვირის წინააღმდეგ. ეს სიძვირე არ მოსწონათ ოურბე ქალაქის გამგეობაში მოსამსახურეებს და თხოულობენ ჯამბიკის მომატებას. ხატისოვი არ არის ამის წინააღმდეგი, მაგრამ... მაგარი ის არისო, განაცხადა უკანასკნელ კრებაზე, რა ვქნათ, რომ ქალაქის კასაში ფული არ არისო. ამიტომო, სთქვა ხატისოვმა, იკმარეთ ჩემი სურვილი და ჩემი გულკეთილობა. — მსურს, ძლიერა მსურს ჯამბიკრი მოუმატოთ მოსამსახურეებს. მართალია, იმედ არ მაქვს, რომ სადმე ფული ვიშოვნოთ, მაგრამ მოსამსახურეები მიანც იმედს ნუ დაკარგავენ: უიმედობას ისევე იმედი სჯობიანო.

ხატისოვეს და ქალაქის გამგეობას უფრო ადვილ საჩქევი მიანჩიათ ბრძოლა სიძვირსთან. ფიქრობენ, სწერენ და ლაპარაკობენ — როგორ გავიფოთ პური, ხორცი და სხვა საწვავეო. და იმედიცა აქეთ შოერევიან სიძვირს. თქვენ მტერსა და დღეშმანს — რაც მაგათ მოახერხონ.

სიძვირის მიზეზი და საბუთები უფრო ძლიერი და რთულია, ვიდრე

ჩვენი ქალაქის მოურავსა და გამგეობას ჰგონია. როცა რამ გააწყონ, მაშინ დაიტრიაბიან... ავირ მოსკოვსა და პეტროგრადში ხორცი ხან და ხან სრულდებიან არ არის ხოლმე ბაზარი. იქაურ გამგეობასა და იქაურ ხალხის გულ-შემბეტივართ უფრო კარგათ ესმით სიძვირის მიზეზი და საბუთები. მიზეზი პირველი: რამდენიმე მილიონ სალდას, ბრძოლის ველზე რო არის და მუდამ დღე მზათ არის სისხლი დაღვაროს და სიციხვლეს გამოესაღოს... ხორცს არ აქმეეთ? — კარგი და პატიოსანი უყინ ეს სალდათი, როცა სალდათით არ იყო, იქნება კვირაში ერთხელ ვერ ეღირსებოდა ხორცსა, ესლა ყოველ დღე ხორცი უნდა. აბა იან-ვარიშონ ჩვენი ქალაქის მოურავმა გამგეობამ რამდენი ხორცი დასკირდება ყოველ დღე რამდენიმე მილიონ სალდას? ვაძვირდებოდა ხორცი — მა რა იქნებოდა. მიზეზი მეორე: მთელ რუსეთის ხალხს რომ არყის სმა აუკრძალეს, აღარც პურსა და ხორცს აქმეეთ?

მიზეზი მესამე: მუდამ მთვრალი კაცი ორ გროშათ გაყიდდა ძროხას, ხბოს, ქათამს და ინდაურს ოღონდა ფული ეშოვნა და არაყი ეყინდა. ესლა? ფხიზელი კაცი არც ისე სულელია, რომ ორ გროშათ ხბო მოგვიღოს და მეერ არაყი ვერსად იყიდოს...

უპირავეთ, იქნება თავი მოგაბეზრეთ ფილოსოფიით, მაგრამ რა ვქნა, რომ ეს ფილოსოფია ჩვენ ქალაქის გამგეობას ვერ შეუვნია, თუ მცა დიდ ფილოსოფოსებთ მოაქეთ თავი.

მთელ სამ საათს ილაპარაკეს ქალაქის საბჭოში ორშაბათს საღამოთი სიძვირის გამო და სამი კამათის შემდეგ სამი რამ დაადგინეს:

1) მთავრობას ვთხოვთ ნება მოგვეცეს მოვხდინოთ კრება ჩვენი ქალაქის წარმომადგენლებისა, შეიკრიბნეთ და ვილაპარაკოთ სიძვირის გამო.

2) მთავრობას ვთხოვთ დაგვიარ-

სოს კომისია შეიქმნას მოურავის თავმჯდომარეობით. ეს კომისიის ცილაპარაკებს სიძვირის გამო.

3) მთავრობას ვთხოვთ სესხათ და უსარგებლოთ მოგვეცეს 500 ათასი მანეთი. ამ ფულით მოგვეწყობ სიძვირსთან ბრძოლაო. ვიდრე მთავრობა ამ ფულ მოგვეცემს, 100 ათასი მანათი დეხარჯაოთ.

რა გამოვა ამ სამი დადგენილებიდან? მე წინასწარმეტყველი არ გახლავართ, მაგრამ მოგახსენებთ — რაც გამოვა.

მთავრობა ქალაქის გამგეობას ნებას მისცემს რამდენიც უნდა შეიკრიბოს და ილაპარაკოს სიძვირის გამო.

და იგივე მთავრობა ნახევარ მილიონ მანეთს ქალაქის გამგეობას არ მისცემს. და აი საბუთის: თუ ქალაქის გამგეობა თავის ფულს ვერ უყლის ხეირიანათ, მთავრობის ფულით რაღას გახდება? ამ 100 ათასს მანეთს კი დახარჯავს გამგეობა სიძვირსთან საბრძოლველათ, მაგრამ იცით — რა მოხდება? სიძვირე სწანთქამს ამ 100 ათას მანეთს და მიანც ვერ გაძლება...

ეშმაკის ფეხი.



ორი ეშმაკი

(კიათურისათვის)

პირველი.

სალამი შენდა! (დაუკრა თავი.)
დღეს ვინდა დაგვრნა გასაწყობლავი?

როგორც „უღრვი“ დადიან ხმები,—
ამუშავდნო აქეთ ქარხნები...

მეორე.

როგორ თუ ვინა? არ იცი განა,
რომ გაფიქვლი იყო ქარხანა?
სამართახონიც აქე ვკვას ვგაში,
დროს ნუ დავკარგავთ, ძვირათ ღირს

წამი...

პირველი.

გაფიქვლი? ვისი? ან რაზე?
არა მსმენია ჯერეთ ამაზე.

მეორე.

ჩილინგაროვის, (რკინის გზის პირათ),
ესავეი ყავს მის გამგე-გზირათ
და „პრიკაშიკათ“ სტეფანი, ტიგრან,
(შეჩვენებული კაცია ხეთისგან).

პირველი.

აქ თვით ეშმაკიც ფეხს მოიტეხავს,
ეგენი ვის არ გააძრობენ ტყავს?
ცნობილი არის ბუნება მათი,—
ვაჭრული „შოტი“ და „ყირათი“...
მაგრამ დღეს ლამის იწვის ქვეყანა;
გასაფიქვლი არ გვიდგას ხანა.
რომ მოიპოვონ რაზე ახალი

დღეს საბინათ არ შესწევთ ძალი...

მეორე.

ახალი არა, ძველზე დავა;
რაც გეკონდა, იგიც ვინ მოგვაქევა?
საქმე წავიდა მით ჭანდრაკულად,
რომ ჯამაგირი დაუკლენ სრულად;
საღლა შეშა? აღარც საზონი,
(ხელთათმანებიც წაართვეს მაგანი.
არ მისცენ ნაკითი და აღარც ჩეკმა,
(მუშებმა მისთვის ამოიღენ ხმა).

პირველი.

სჩანს პირობები დაურღვევია,
რაც ჭიათურას ხშირათ სწევია;
მაგრამ ამითგან მიინკ არ შეჯერა;—
შარშან წინ ხელი რომ მოაწერა?

მეორე.

ხელის მოწერა რას დააკავებს?
სერგოს თუ შეხედა—რწყალს ვაატ-
ყავებს,
„ხომ არ გიხურთო თავისა ქალა?
დღეს ყველაფერი არისო ძალა“...

პირველი.

რავებს ამბობდა: „აქ ფუთი ქეაო,
მისი მოზიდვა და ვარცხევიაო,

ორი შაური თვით მივდებოა“,
(სწამდა, ეშმაკი ვერ მიხვდებოა).
„ბაზარზე ვყიდი შაურ და „ჩეტათ“,
(დღეს გასავლი არ აქვსო მეტათ),*
მუშებს ვუყავი აგი წყალობა,
მეტე გინდათო ლიბერალობა“?

მეორე.

ახ, რის წყალობა; დაგვახაროს ლამის;
(ეშმაკთ სამყარო მოწმეა ამის).
გენასხორებებთ, ანას წინაზე,—
როგორ მიუტბა მუშებს ბინაზე.
„რაზე მსჯელობათ“— შესძრა ქვე-
ყანა,
(საცხადან „სტრაქიც“ კი მოიყვანა).
აქ არიანო ავი სულები,
(ვინაც კი იყვენ „შენისშულები“)—
დასახელა ორი, თუ სამი,
გაფორბითო, არ დაჰყოთ წამი.“
რალას ვიზამდი? დღე მაღდა ცუდი,
ავამოქმედე მათრახის კული...
და რომ ვიჯერე გული უწყალოდ,—
მეც მოეწყვი ადგილს, გაეჭვი უკვა-
ლოდ.

P. S. (უნდა გამოვტყდე, ეშმაკეული,
პირველათ ვნახე აქ გატყეული).

ახლათ მოსული.



გურული სცენა

(გაუღია ბრძოლას ვაღჭი)

შეცხბე თვეში გადავადგი ქოკი
რაც ბრძოლაში ვარ და სიმაართლე
უნდა მოგახსენო, ჯერე არც ჯვარი
მიმილია და არც ხატი.

ისეთ ღმერთი მართალი უყვარს, კი
დევიტრაბახე, როცხა დაებრუნდები
და თქვენს თავს ღმერთი მთელათ დაბა-

ხეღერებს, ნახათ რომ ამომავალ
მხესავით ყვითელ სიწვეთს ვაფენდეს
გულზე ოქროს ჯვრები და ვერცხლის
მედლები მეთქი, მარა ისეთ წვიდა
საქმე, რომ ერთი ექსტის მედლიც
არ მიმილა ჯერე და ჩხუბი რომ გა-
თავებმა მერმე ვილან მომცემს!

თუმცა და გულადობა და ვაეკა-
ცობა არ მაკლია, მარა ეხლა იმფერი
ღრვი და ბორჯია, რომ შენს ღო-
ნეს შინ თუ შეიხმარ ჯირეკის გადა-
გორებახე, თორემ აქანია ალაფერი
გამოსადგვი ყოფილა. ამა რა უნდა
გახდე შენი ღონით, როდესაც აა-
ძახი ხუთმეტ ვერსზე, გორს გადაღმა
გადამთას ჩამჯდარა საცხა თხრილში
და იქიდან ათ ფუთიან ყუმბარას
სროლილობს.. მოლი და გამოიჩინე
შენი ღონე-ვაეკაცობა, შეუშვირე
თავი და შეიტყობ შენს სეირს. კას
ამბავსაც წვილებ შინ და კას ჯვარ-
საც მიიღებ.

მაგი კიდევ რა უნდა იყოს, თქვენ
ყური მიგდეთ და ავერ მოგახსენებ
უკეთესს.

გვეხებდოა რომე არის ატეხილი
საშინელი ბრძოლა. სკეპე პულემიო-
ტი, ქუხს ზარბაზანი. მეც რასაკვირ-
ველია ჩემი ვინტოვკით უწყვიმებ
მტერს ტყვიას, ამ დროს მომესმა
ცაში ზუსუნ-ზუსუნი. ამიტყდა კან-
კალი, ვიფიქრე ცაი პირს აღებს
მეთქი. გამახსენდა მეგვლები და მე-
ვიფიქრე ერთი ტუმარაი ოქრო,
ავაფჩინე პირი, ევიხედე მაღლა, მარა
რალას ვეხებდავ, გაეშტერდი კაკალი
კაცი! დედავ, რას ხედავს ჩემი თვა-
ლებში გამუშუბამს სამივე ფაცხას ფთე-
მი და მბორღლილობს ცაში. და-
ვაშტერდი კარგა, მარა არც ფაცხა,
არც ეშმაკია!.. დამოკევი წმინდაო
გიორგი მეთქი, გადავიწერე პირჯვარი
და შინდაო მიმეფურტნა ეშმაკიზა
რომ... მომესმა კამანდერის ხნაი: ეს-
როლეთ ცაში აფროპლანსო. მაშინ
კი მივბთი, რაცხა აერობლანია—ეს
არის, იმას არა ერთჯელ და ორჯელ
ჩამუღღლია ჩვენდა ზოშში. ვიფიქრე
ერთს მაინც მუატეხები კისერს მეთ-
ქი, შევატრიალე ჩემი ვინტოვკა,
ავაბეჯეე ტუნჩი მაღლა: ჩხა, ერთ-

*) აი, სად ბუღბას ნიკო ცოური,—
გამოდოლებმა კამერკული...

რავებს ამბობდა: „აქ ფუთი ქეაო,
მისი მოზიდვა და ვარცხევიაო,

თი, ჩხაჲ მეორე, ჩხაჲ მესამე, ამევე-
წმინდე თვალები და დღუწყე მზერა
თუ ვარდება ძირში მეთქი, მარა შენც
არ მომიკვდე, ძუაღ არ გაუქანებია
იმიზა. ვიფიქრე: რა ღმერთი გამიწ-
რა, შინ ვიყავი და მაჰახელას ოდს
არ ვატილებდი და აქანია რა წამე-
კიდა, ვინტოკა ვერ მუარტყი მეთქი.
მარა თურმე რაუნდა განთე შენი
ვინტოკით, როდესაც უშველებელი
ზარბაზნის ყუმბარამ შვა გზანტე ვერ
უწია.

ხო და, ასთეა ძამივე, რაც დროი
მიდის განათლებული სახელმწიფონი
იმის ფიქრშია, რომელმა უკეთესი
სამუსრავე იარაღი გამოვიგონათო,
თვარა იმას კი არ ფიქრობენ -
ველური ჩვეულობა მოგსაოთ და
ადამიანურათ ვიცხოვროთო, როიცხა
იქნება ქე იქნება ავი პლანი სისრუ-
ლეში მოყვანილი, მარა მე არ ვიქნები
და თქვენ და ჩვენს მერე მთიი მთას
სტეკებია და ზღვას ცეცხლი წაქი
ღია, ჩემო მკითხველგო.

პ. ჟღერტი.

ოსმალოები - თავისი
დაეტელ დარდანელითა
და სხვისი სურსათ-ქანქართი,
გვემებითა და ძღვენიითა.

შვეიცარია ამაჲობს -
ვაქრობის გაფართოებით.
სამერქნეთი და სპარსეთი --
თავს რომ იკავებს დროებით.
შვეერთებული შტატები --
ფულის მოგებით, ხერით.
იტალია კი - დლატით,
ომის ცქერით და სვირით.

მათარზოსანი.



ქალაქების გადასახლება

ხე რომ წაიქცევა, ცულიანი და
უცულო მიადგება ხოლმე. ურემი
რომ გადაბრუნდებოა, გზა მაშინ გა-
მოჩნდებოა.

ასეთივეა ქალაქის ბედიც. დროე-
ბით ქალაქი ლოძი წაქცა - დროე-
ბით ჩაუფარდათ ხელში გერმანელებს.
მაგრამ ლოძს გზაც გამოუჩნდა და
ცულიანი და უცულო ყველა მიე-
სია.

ჯერ კივება მოინდომა ლოძის
კივებში გადატანა. ჩენი ქალაქი ძვე-
ლი და ღამაში ქალაქია - ლოძი აქ
უნდა გადმოვიტანათო.

მერე ადესამ მოინდომა ლოძი.
ჩენი ქალაქი მეტათ ღამაშია, ზღვის
პირას მდებარეობს და ამიტომ ლო-
ძი ჩვენ გვეკუთვნისო - აქ უნდა გად-
მოვიტანათო.

როსტოვმა სთქვა: ჩემს სიტურფეს
ესსურებოთ? მუშა ხელი ბეგრი მყავ-
სო და ლოძი მე მეკუთვნისო. მო-
დი, ქალაქო, ჩემთანა, ხელი არვის
აქვს შენთანაო.

ბაქომა სთქვა: კაცხლოც ბეგრი
მაქვს, ნაითოც, ნაითოც, ნაითოც, აქეთ
მოღისო. ლოძიც აქ უნდა მოვიდე-
სო.

თბილისმა სთქვა: მე რაღა დავა-
შავე? სხვა არა იყოს რა, აბანო
ბეგრი მაქვს, დაბახანში თუ სარე-
ცი ირეცხება, ქარხნის მიმინძურეს
ვერ ვარეცხავს. მტკვარიც კარგი
მდინარეა. მალე პოლიტენიკუმპი
გვექნება. არა, ლოძს ვერავს და-
ვუთხოვოთ, აქ უნდა გადმოვიტანო-
თო.

ქუთაისმა სთქვა: მე რას მემართლე-
ბით? ჯერ არც ტრამვაი მაქვს, არც
ელექტრონი, არც კანალიზაცია...
ქარხნები მაინც მაჩუქეთ, ლოძი აქ
გადმოვიტანეთო.

ყველა ამ ქალაქებმა მიმართეს მთავ-
რობას და მოსახოვეს საითათათ
ლოძის გადმოტანა.

მთავრობამ ყველის უარი უთხრა
და... დარჩა კიცი ულოძით, როს-
ტოვი - უკიევით, ბაქო - უროსტო-
ვით, თბილისი - უბაქოთ და ქუ-
თაისი - უთბილისით.

ჭინკა

სუცაჲის მოთქმა

(ღანჩუთ-ჩიბათიხათვის)

რა ექნათ, რა წყალში ჩავარდეთ,
ან რით მოვიკლათ თავიო,
ისევ რომ ჩენი ველსატობს,
რაღას დავეზოგავს სხვაიო!

ამ დავით იმნიავილობა
ერთომ გავგეტხა წელშიო,
ჯერე ღრამაზედ ვარი სთქვა
(გროსი ალარ იღებს ხელშიო!)

ნათელზე გამოიტანა
ჩენი ცუდლუტი ბნელშიო,
ესლა ტრილის ქელეხი
სულ მოსაო თავის მრველშიო!

აღღგომის წინა კვირაში
გამოუცხადა ყველასო:
მკვდრის სული საქმელს არა სჯამს,
მაგი ნურავის გვერავსო.

აღღგომის პასკა კრავები
არ მოიტანათ ერთიო!
(ჩვენ მუცელს ვტირით, თორემ მას
არ აქმევს მამა ღმერთიო).

ზატარს ფელეტონი.

ვინ რით ამაჲობს.

გერმანელები ამაჲობს -
ახალი გამოგონებით,
ხალხის საელტრი მანქანით,
უძლურზედ ვაბატონებით.

ინგლისელები - ღლორდებით
და უთვალავი ქონებით.

ავსტრიელები - თავისი
ქვეყნების განადგურებით,
სერბიის ომის ატეხით
და ხალხის უბედურებით.

ფრანგები - მოგერიებით,
უკან დახევით, გოდებით,
(ზნე-დაცემული ქალებით,
ახალ-ახალი მოღლებით).

რუსები - ჯარის სიმრავლით,
მაშაქი ქვეშევრდომებით,

ესლა ხომ ხალხი გვეყვირებს: მოსე და ებოფანო, გეყოთ, რაც დღემდე გვატყავთ, აწ ხელი დაიბანეთ.

თავს პროგრესისტა უძახდით გვიძინილთ ძველებურათო, მაგრამ გამხილთ დავითმა აწ ვერ იქთ თქვენებურათო...

აბა, რა გავსცეთ პასუხათ, არ დავვიჯერებს ერთით... (ჩვენ მუცელს, თორემ დავითს არ აქმევს მამა ღმერთით).

შხანკოლა.

ანგარიშით, ჩვენს კურთხეულს თბილისს ეყოლება ცხრაშეტი დასი, (მიუხედავთ იმისა, რომ ერთი საკუთარი თვატრიც არა გვაქვს). დასში ჩვეულებრივ შედის 30 მსახიობი ქალ-ვაენი, ერთი რეჟისორი და ერთი მოკარნახე. თუ რომ თხუთშეტ წელიწადში ასე სოკოსავით გამრავლდა მათი რიცხვი (რაც ჩემის აზრით კარგი ამინ ვებით აიხსნება), მითხველი დაინახავს, რომ ნახევარი საუკუნის შემდეგ ჩვენ გვეყოლება 631/2-ზე ცოტა ნაკლები რეჟისორი, ამდენივე მოკარნახე და 1890 მსახიობი ქალ-ვაეი, მაშინ ჩვენს ბედს ძალი არ დაპყვეს და ნეტარება იმათ, ვინც ამ დროს მოესწრება.

რ. ჯიბილ.

შარალა

ნურას შეგაკრთობს შარადის სიგრძე და მოყვანილობა იმხარეთ: ჰკუთ, გონება, სკოდნა და გამოცდილობა. ადვილათ ახსნი სუყველა— ძალ-მიძს რო დავდვა პირობა, მხოლოდ ნურაფინ დამპირახავს თუ შექნეს რითმის ძვირობა.

საშიში იგი ქმნილება (თუმც ჩვენ არა ვართ მნახველი) ზღაპრებში ადამიანთა მღვენელის გამომსახველი, სუყველამ იცის ვინ არის როგორია და რომელი, მოსწყვიტეთ ასო, ამაყად თავში რომ არის მღვრემელი (ვითარცა თავი, დაწყება განძია ვანუზომელი.

საგანი ესე მეორე მოღვაწე არის სცენისა, საქორა, როს მსახიობმა დალილობა გრძნის ენისა, სურათის გამოსაცვლელი, ყველას გინახავს თქვენ ისა, მაგრამ მას ასო პირველი ამ ჟამათ სულ არ შეენისა, მხოლოდ სიფრთხილით მოპყრობა კი გამართებთ დანარჩენისა.

არ ცნობა იმა მეოცნისა უზომოდ გასაჭირად ვინაც დავკარგეთ მსახიობი, დავგერიოთ ქირხედ—ქირია, სასრთოთ ყველა ქართველი ვისცხედ ვართ ანატორია, იმისი ძიძის სოფელის ბოლო მარცვლი გვეკირია.

რაკი ვახსენეთ გოლანი ამ მკირე შარადაზედა, მიხვალთ და მის გვარს ბოლოში ერთ მარცვალს მოსქრით ტანზედა.

კიდევ გათავდა შარადა თუმც გამიგრძელდა ძალზედა, მისთვის სისხლიც კი იღვრება მხელეფზედა თუ ზღვაზედა, სუყველას უნდა იშოვოს ყველა ოცნებობს მახედა, მაგრამ ის მედღრათ უხვდება მტერსა მისეულს კარზედა.

ზოგ-ზოგი ქეც გამიბტყუნებს აგრე ადვილით თქმაზედა, და თუ ეს ვინმემ ვერ მიხვდა თავიც უხლია ქვაზედა.

ბორბოშა.



კვივატი ღლე

პეტრუშის ნამამობი

(სახვრავად სანდრო გორელს)

ღმერთმა სასუფეველი დააყენოს იმ ქვეყნად მამამე მკირტუქმას. ნამადელი ფლოსფოლოსისი გოგრა ჰქონდა იმ ცხოვნებულს. ესლანდელ ჯეღლებს კი არა ჰგვიანდა რომ გარედ ვერ გამოსულან ნიავეზე—ვასპალენია გაგვიჩინდებოა. არა, ის სულ სხვა ვინმე იყო ის შირონ-ცხებუელი ისა! გორში იმისთანა მოკრევე ბიჭი არ გამოილიდა. რომ დიძახებდენ უმზაკ მკირტუქმა მოდისო, ხალხი შიშით პარჯვარს იწერდა. ვისაც დაადებდა სიფათში ტერტერა ზიარებას ვეღარ

ხალკვნაგის ალურკინება თგილინსუი

ამ ხუთშეტი წლის წინად თბილისში ერთი ღრამატული დასი არსებობდა, რომელიც წარმოდგენებს მართლად ქართულ თვატრში, მაგრამ დრო შეიცვალა, ხალხი განვითარდა და ქართული წარმოდგენების მოთხოვნილება თან და თან გაიზარდა. დაყოვნება არ შეიძლებოდა და ხალხისაგი შეთაფრობით ქალაქის შიდა და ვანაპირა უბნებში დაარსდა მსახიობ-სცენის მოყვარეთა დასები და საქმეც გიანარხა. ამ ფამად არსებობს: დასი სახალხო სახლისა, აელაბრისა, ნაძალადევისა, ხაჩიფუხისა, საბურთალოსი და როგორც დანამდვილებით ვაგივით ერთი ახალი დასიც დაარსდა ბ. ფირფინანის ხელმძღვანელობით კარაგტიანის ბალში, მიხეილის ქუჩაზე. ამას მოუმატო დასი გუნისი, ქორელი-სა და წუწუნავისი და გამოვა ცხრა დასი, რომელიც ქართულ წარმოდგენას შარათავს თითქმის ყოველ დღე. ამასთანავე იქელი უნდა ვიქონიოთ, რომ პროვინციიდან დაბრუნებულნი მსახიობნი, თვითიული მათგანი თითო დასს მაინც დააარსებს და სულ ნაკლები რომ მათი რიცხვი ათი ვი-



და სირანუშსთან მოველი. თურმე კასტრი რომ ყვიროდა, სირანუშს შამინგმა, გული წასვლია, ფეხი გაუფშეკია და როგორც დაკლებული ქათამი ისე ფრთხალობს! ვევი ხელათ, შევანჯღრე-შემოვანჯღრე, მივსრის-მოვსრისე, ვადავებოუნ-ვადამოვებოუნ, ცხვირი მოუქცილეთ და როგორც იყო ვიგონე მოვეყვანე-ვეგებე, დედაკაცო ვითხარი თუ ვიკობი დღე არის მეთქი, არ გამოვინე და შენც ქვეყნის სასიკეთო ვახილ და მეც ხომ კინაღამ საიქიოს პრამენია წამლებინე მეთქი. ავაყენე როგორც იყო, ბავაგი მივიტანე ვავიგონე და გულის ფანქვლით ველოდები ტრეტრი ზვანოს. მინდა მოვწორდე ქალაქს რომ კიდევ ანკესხე არ წამოვიგო. როგორც იყო პოეზი დავიძრა. ვავიგონე თვისუფლობა იყო და რა კი სიკვდილა და კატრეფნი რაბობტას ვადავარჩი სინაზულით ცოტა არზიყობის გუნებაზედაც მოველი. სირანუშს თვალი უყავი და ხელი მოუცაცუნე ლოყაზე. ერთი ცნახობა ჯანდაბარ არ წამოვავაღვა თავზე!!! „კაკ ტი სმეიშო“ დაიყვირა. ვეგებე, ვასაღინ ჯანდაბარ, ეტა მოი ნასტაიშში ზაკონი ეენა მეთქი. ნაში სვადამ ცელი გორი ზნავეტ მეთქი. ნა ნაში სვადამ ჩითირე დასტა დუდუე იგრაღ ტრი ნაში ი ტრი დენ მეთქი. ტაკიო ქეიფ ბიღ ჩტო სამ ტერტერ ბაღდადური ტანცავალ მეთქი. კამუ კაკიო დღლა ესლი სმაიმ ეენა ბულუ შუტკავად მეთქი „ნი ბალტიტე შნოგო“-ო დაიყვირა. მე მეგონა არზიყობას მიშლის მეთქი, თურმე ნუ იტყვი იმ ხუმრობის დროს უბინდო კარტები ჩამომკვივინა პოლზედ და მე აინუნ-შოიც არა ვარ. „კაკ ვი სმეიტე ბებ ბანდერლონი კარტი ვეზიოშო“. კარტო რომ ვავიგონე ტელეგრაფის სტრობასავით გავშეშდი. აღარ ვიცილი რა მეთქვა-ესეც კიდევ ახალი შარი ვაღამეიქიდა კაცო, ნესნასტა მინახავს კაცის თავზე მარამ ესეთი!!! ადინ ზა დრუღოშუ ზარა! ისე მიეწყო ერთი მგორეს გვეგონება ვიონცკი პოეზებდებო. რას ვიზიდა მისასაც ერთი თემანი ამოუღდა და ვავაწოშე. სხვა უჩემო ამოტვლია ნესნასტების შემდეგ ხუმრეტერ გავი-

სვირინება საიქიოსკენ. ხუმრობა ხომ არ არის ამოტვლია შინის გამოვლა! გინა მე ასე უნდა ვკოლოხუნდეთ! აი ვინა პეტრუშ! ტრაბახით არ ვიტყვი უფლის მაღლა და ჩემ ჯველით გორში ჩვენი უზნიდან ჩემისთანა მოკრივე არ გამოლიდა. ერთი ც-კია მუშუტი ვიცილი და რომელსაც დაევალებდი სულბლის ჯვარში, ქრისტეს მაღლა, შეუ კამარინცკის ვითამაშებდი. დობტურები მეგებენიან თუ მალოკოგია ვაქო. აქა ამისთანა ნესნასტინი სლუნიების ნასაველი კიდევ ვასაკვირელია რომ მალოკოგია მაქ. არა, რატომ ვასეგმ ბეზკოგია არა მაქ! მიკვირს უფლის მაღლა. ეხ, მახლას, ყველაფერი ვევიბდი დღის ბრალია.

გოგია.

დაბა-სოფლები

სამტრეფია. ესე ამბავი „მათრახში“ ამოვიკითხე წინაზე, მსურდა გოგორე მენახა მივესულიყავი ბინაზე. მეკითხა, მართლა ჩარჩია, თუ მოკეთვა ხალხისა, სიეთე უნდა იმითვის თუ დამეგებია მახისა?..

იმ დღესვე ვნახე დუქანში იჯინებოდა, წყრებოდა, „რათ ჩაშუქრესო მათრახში“ სულ ყირამალა დგებოდა. ფილახაზიოცა მოვიდა დუქანის წინ იყო ყრილობა, სტეფან წმინდას და ანტოხს ჭკონდათ გულ-შემოყრილობა. შესთხოვეს სტეფან-წმინდას და წყვეტოს პეტრეს სახელი, რაზედ ან რისთვის არა თქვეს ვაკვირდებოდა მნახველი.

მათში არც ერთმა არ ზითხრა თვიანთი გულის ტყვიით, თუ ვინ ჩასწერა „მათრახში“, ან ვინ გაბედა ჩივილი.

სხვაგან ვავიგე, რომ პეტრეს, თქვეა: „დუქანი ვავხსნათო, ხალხი შეეჯაჷვა ჩარჩემმა, ეხლა დრო დადგა ვხსნათო“.

თურმე ეს იყო მიზეზი იმათი წყრობა-ვინების, აწ თქვენ განსაჯეთ ამისთვის თუ კაცი შეიგინების.

ამბობდენ: „სულითა კრება რატომ არ სჯისო ლეთიანად

თუ ძვირად ვიცილი სკანონს კიდევც ქაჩუქუქუნდენ.

გვიჩიონ რომ ვინა ვინა ეხლა ჩვენც ვიკვირს ცხოვრება“ (როგორც რომ მართალს ამბობდენ ისეც იმათი ცხოვრება).

გოგორემა სთქვა: მაროლი, (მას არ უნდა ფიცო), რომ მე მანეთი აქ მიღორს... (ფილახაზიმა თქვა ვიცი!).

ცხოვრება ვინდა მაღორდა, როგორც ჩვენ ისე ხიხანსო, თუ ბგერი ფული არ გვექნა რით მივაღწეოთ მიზანსო.

საქვეყნოდ თავი მოგვეჭრა ტყველოდა ვვვდებ ბრალსო, თვალი დაუღვას ამ დროსა, ამნაირ სამართალსო.

აქ სტეფანე: თქვა: „დროება, ყოველთვის იყო ამოა“, „იღებდა შენსა ქანქარასა, გეკურთხენ წინდა მამოა“!

ერთბადა შესძახეს საერთოთ მამულიშვილთა კრებულმა, მე შინისკენ მოვეკურცხლე ამ ამით ვაკვირდებულმა.

ჯერ მეტი არა ამისრა, მას კერძოდ გწერთ, ხელადა, არცა ვახეთში საწერად და არც თუ ვასამხელა.

ლამი-ვარ.

ჯუმათი ჯუმათილების სატრფიალო კარტი, წარღ-კამადილია, მასთან ლენის სმა, ლოთობა ყოველთვის სანატრელია.

ერთია მასწავლებელი, ჩინოვნიკ-კაკარდიანი, მის ხელში სწავლა შევეჩხრა ვერ ვახდა ორ კლასიანი.

მეორე — სომეხტილინიკი, ჩინოვნიკ-კრივიზოსანი, ეს ორი თავმჯდომარებენ, სხვაც ბევრი არის „ხმოსანი“:

ჩვენი რიგა მიკიტანი, ყვითელ ჩოხა-ხანჯლოსანი, მეთორე — ოქროს ხანჯალით, სავადინ ჯავახოსანი:

მესამე — სოლონ ქუჯა, მეთოთე — ცილიდროსანი, თაყა — მაქალურსი იხახის, „ჩინოში“ არის ესეცა,

კოტა განაწყენი დარჩა ჩვენი ივანი „ვექსელა“.

თავი რისთვის აუვდიათ, ერთი ვკითხობთ ამ ბატონებს, ქვეყნის დარდი, ვასაჷრი კოტა მანც არ აღონებ?!.

დეპეშები

ს. მაიდანნი. აქ კარტის და სამათელის სკოლის აარსებენ. ჯერ ჯერობით მოწაფე ახალგაზრდები კერძოთ მეკლდინებენ და დიდ ბეჯითობასაც იჩენენ.

აბაშა. ძველი ადათების თაყვანისმცემლები, მიუხედავად უკვე სტუმრებულ სიწმილისა, იხტიბარს არ იტყენ და ორი-სამი თვის სარჩოს 23 აპრილს გიორგობის დღესასწაულზე შესაქმელად ინახავენ. ზოგიერთებს მხოლოდ იმის იმედი აქვთ, რომ მოყვრები ძღვენს და საცაღს თითონ გამოიძღვანებენ და სტუმარ-მასპინძელი გავინაწილებთო.

ამავე საზოგადოებაში ზოგიერთები ფიქრობდნენ კოპერატიულ საეაქროს დაარსებას, მაგრამ ვაიმე-

რა ვაჭრების ქმა-ბიჭები ამას წინააღმდეგენ, — ამბობენ: „რა საქირია კოპერატივი?! მალე შეწყვენით ანგლია საფრანგეთისათა სტამბოლს და დარდნელს აიღებს ჩვენი ჯარი და მაშინ ვაჭრები საქონელს თვითონ გააიადებენო“!..

საჯეახო. ჩვენს მიდამოებში წელს ადღვამა წყვილიანი დღე იყო და ბურთით თამაშობა არ მომხდარა, რის გამოც კისერი და გვერდები ყველას დაუზიანებელი აქვს. სამაგიეროთ ზოგიერთ „პრიინდნიკებს“ და მღვდლებს დავლა დაცემა იმ ზაფრის გამო, რომ წელს ხალხმა ეკკლესიებზე იმდენი პასკები, წითელი კვერცხები და ცხვრის ზეარაკები ვერ გამოიტანა, რამდენსაც ჩვეული იყვნენ მებურჯინე მოღაწეები.

ჯოჯოხეთელი

იყიდე

გასული წლების იუმორისტული ჟურნალები.

- 1) „ქეშაკის მათრახი“ 1907 წ. 13 ნომერი 1 ზ. 30 კ.
- 2) „ქეშ. მათრახი“ 1908-1909 წ.წ. თითო წიგნი 34 ნომერი 2 ზ. 50 კ., ორივე წიგნი მშვენიერი ყლოვლიერება — 6 მან.
- 3) „მათრახი“ 1910 წლის 34 ნომერი — 2 ზ. 50 კ.
- 4) „აღმანახები“ 1909 წლის 10 ნომერი — 50 კ.

პროვინციაში მსურველთა გავზავნება ჩვენის ხარჯით ვინც წინდა წინ გამოგზავნის ფულს ან ფასდადებით გაიწერს.

ადრესი: თიფლისი, ტიპოგრაფია შრომა, თეოფილუ ბოლკვადზე.



ჩეხ. ი. შ. შაინი

თფილისის განაპირა ქუჩებში.